

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

PHẠM NGỌC MINH

**ĐÁNH GIÁ TIỀM NĂNG VÀ ĐỊNH HƯỚNG
PHÁT TRIỂN HÀNG HÓA NÔNG NGHIỆP
TẠI HUYỆN BẮC SƠN, TỈNH LẠNG SƠN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ NÔNG NGHIỆP

THÁI NGUYÊN - 2019

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

PHẠM NGỌC MINH

**ĐÁNH GIÁ TIỀM NĂNG VÀ ĐỊNH HƯỚNG
PHÁT TRIỂN HÀNG HÓA NÔNG NGHIỆP
TẠI HUYỆN BẮC SƠN, TỈNH LẠNG SƠN**

Ngành: Kinh tế nông nghiệp

Mã số: 8 62 01 15

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ NÔNG NGHIỆP

Người hướng dẫn khoa học: TS. Phạm Quốc Chính

THÁI NGUYÊN - 2019

LỜI CAM ĐOAN

Luận văn thạc sĩ: “*Đánh giá tiềm năng và định hướng phát triển hàng hoá nông nghiệp ở huyện Bắc Sơn tỉnh Lạng Sơn*” chuyên ngành Kinh tế nông nghiệp dưới sự hướng dẫn của TS. Phạm Quốc Chính là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các thông tin của luận văn được tham khảo từ nhiều nguồn tài liệu khác nhau đều được chỉ rõ nguồn gốc.

Tôi xin cam đoan kết quả nghiên cứu của luận văn là trung thực và chưa được sử dụng để bảo vệ một học vị nào.

Thái Nguyên, ngày..... tháng ... năm 2019

Học viên

Phạm Ngọc Minh

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành luận văn này, tôi xin chân thành cảm ơn Ban Giám hiệu, các thầy, cô giáo, cán bộ nhân viên trường Đại học Nông lâm Thái Nguyên đã tận tình giúp đỡ, tạo mọi điều kiện cho tôi trong quá trình học tập và thực hiện đề tài.

Đặc biệt, tôi xin chân thành cảm ơn *TS. Phạm Quốc Chính*, người đã trực tiếp hướng dẫn, chỉ bảo tận tình và đóng góp nhiều ý kiến quý báu, giúp đỡ tôi hoàn thành luận văn.

Tôi xin chân thành cảm ơn các cán bộ, lãnh đạo Huyện uỷ, UBND huyện, phòng Nông nghiệp & PTNT, Chi cục Thống kê huyện Bắc Sơn, tỉnh Lạng Sơn đã tạo mọi điều kiện giúp đỡ tôi khi điều tra, thu thập các tài liệu và số liệu thực hiện đề tài luận văn.

Cuối cùng, tôi xin chân thành cảm ơn cơ quan, gia đình, bạn bè, đồng nghiệp đã tạo mọi điều kiện và động viên, giúp đỡ tôi hoàn thành luận văn này.

Thái Nguyên, ngày..... tháng ... năm 2019

Tác giả luận văn

Phạm Ngọc Minh

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT.....	vi
DANH MỤC BẢNG, BIỂU	vii
TRÍCH YẾU LUẬN VĂN.....	ix
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của việc nghiên cứu đề tài.....	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
3. Đối tượng nghiên cứu và Phạm vi nghiên cứu.....	2
4. Ý nghĩa khoa học và những đóng góp mới của đề tài.....	3
5. Bố cục của luận văn	4
Chương 1: CƠ SỞ KHOA HỌC CỦA ĐỀ TÀI	5
1.1. Cơ sở lý luận của đề tài	5
1.1.1. Nông nghiệp và vai trò trong sự phát triển kinh tế - xã hội của mỗi quốc gia	5
1.1.2. Hàng hóa và sản xuất hàng hóa.....	7
1.1.3. Đặc trưng của phát triển hàng hoá nông nghiệp	9
1.1.4. Các nhân tố ảnh hưởng đến phát triển hàng hóa nông nghiệp.....	12
1.2. Cơ sở thực tiễn về phát triển hàng hóa nông nghiệp.....	18
1.2.1. Kinh nghiệm về phát triển hàng hoá nông nghiệp ở một số nước trên thế giới	18
1.2.2. Thực trạng phát triển hàng hoá nông nghiệp ở Việt Nam.....	24
1.2.3. Bài học kinh nghiệm cho phát triển hàng hoá nông nghiệp ở huyện Bắc Sơn.....	27
Chương 2: ĐẶC ĐIỂM ĐỊA BÀN VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	29
2.1. Đặc điểm, tình hình kinh tế xã hội tại huyện Bắc Sơn tỉnh Lạng Sơn.....	29
2.1.1. Điều kiện tự nhiên, tài nguyên thiên nhiên của huyện Bắc Sơn, tỉnh Lạng Sơn	29
2.1.2. Tình hình phát triển kinh tế - xã hội của huyện Bắc Sơn, tỉnh Lạng Sơn trong những năm gần đây.....	32

2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	36
2.2.1. Nội dung nghiên cứu.....	36
2.2.2. Các phương pháp cụ thể.....	37
2.2.3. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu.....	39
Chương 3: KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN.....	42
3.1. Thực trạng phát triển hàng hóa nông nghiệp ở huyện Bắc Sơn, tỉnh Lạng Sơn.....	42
3.1.1. Thực trạng quy hoạch phát triển nông nghiệp.....	42
3.1.2. Thực trạng huy động và sử dụng các nguồn lực cho phát triển hàng hóa nông nghiệp.....	50
3.2. Thực trạng mối liên kết đối với phát triển hàng hóa nông nghiệp.....	54
3.2.1. Liên kết trong nội bộ ngành nông nghiệp và sự liên kết giữa “bốn nhà”.....	54
3.2.2. Liên kết giữa nông nghiệp với công nghiệp.....	55
3.2.3. Liên kết giữa nông nghiệp với dịch vụ.....	56
3.3. Đánh giá thực trạng phát triển hàng hóa nông nghiệp ở huyện Bắc Sơn, tỉnh Lạng Sơn.....	58
3.3.1. Những kết quả đạt được.....	58
3.3.2. Hạn chế.....	64
3.3.3. Nguyên nhân của hạn chế.....	66
3.4. Phân tích SWOT đối với phát triển hàng hóa nông nghiệp ở huyện Bắc Sơn.....	67
3.5. Kết quả điều tra thực tế.....	69
3.6. Một số định hướng chủ yếu nhằm phát triển hàng hóa nông nghiệp ở huyện Bắc Sơn, tỉnh Lạng Sơn.....	76
3.6.1. Triển khai việc thực hiện công tác quy hoạch phù hợp với điều kiện mới.....	76
3.6.2. Quy hoạch sản xuất hàng hoá gắn liền với chuyên môn hóa, đa dạng hóa nhằm thúc đẩy chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp theo hướng sản xuất hàng hoá.....	78
3.6.3. Hỗ trợ phát triển về số lượng và quy mô trang trại sản xuất hàng hóa.....	80
3.6.4. Đẩy mạnh ứng dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật nông nghiệp để nâng cao trình độ chuyên môn kỹ thuật, tổ chức sản xuất nông nghiệp hàng hoá.....	81
3.6.5. Đầu tư xây dựng cơ sở hạ tầng phục vụ cho sản xuất, tiêu thụ sản phẩm và bảo vệ môi trường nông thôn.....	82

3.6.6. Tăng cường nguồn vốn tín dụng đầu tư cho sản xuất hàng hóa	83
3.6.7. Giải pháp về thị trường đầu vào và đầu ra của sản phẩm	83
3.6.8. Xây dựng vùng sản xuất an toàn, phát triển thương hiệu nông sản quýt Bắc Sơn đối với thị trường trong và ngoài nước.....	84
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ	86
TÀI LIỆU THAM KHẢO	89

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT

STT	Chữ viết tắt	Nguyên nghĩa
1	CNH, HĐH	Công nghiệp hóa, hiện đại hóa
2	HTX	Hợp tác xã
3	KHCN	Khoa học công nghệ
4	KT - XH	Kinh tế xã hội
5	NN	Nông nghiệp
6	PTNN	Phát triển nông nghiệp
7	PTSX	Phát triển sản xuất
8	SPNN	Sản phẩm nông nghiệp
9	SXNN	Sản xuất nông nghiệp
10	XHCN	Xã hội chủ nghĩa

DANH MỤC BẢNG, BIỂU

Bảng 2.1:	Giá trị sản xuất phân theo khu vực kinh tế giai đoạn 2014-2018....	33
Bảng 3.1:	Hiện trạng sử dụng đất nông nghiệp giai đoạn 2014 - 2018	42
Bảng 3.2:	Cơ cấu đất sử dụng tính đến 31/12/2018 phân theo loại đất	43
Bảng 3.3:	Diện tích đất trồng cây lâu năm, hằng năm, cây ăn quả giai đoạn 2014 - 2018	44
Bảng 3.4:	Diện tích cây lương thực có hạt giai đoạn 2014 - 2018.....	44
Bảng 3.5:	Diện tích một số cây hàng năm giai đoạn 2014 - 2018	45
Bảng 3.6:	Diện tích hiện có, diện tích thu hoạch một số cây ăn quả giai đoạn 2014 - 2018	46
Bảng 3.7:	Diện tích hiện có, diện tích thu hoạch một số cây lâu năm giai đoạn 2014 - 2018	47
Bảng 3.8:	Số lượng gia súc, gia cầm giai đoạn 2014 - 2018.....	47
Bảng 3.9:	Diện tích rừng hiện có phân theo loại rừng giai đoạn 2014 - 2018.....	48
Bảng 3.10:	Tình hình dư nợ tín dụng trên địa bàn huyện giai đoạn 2014 - 2018	51
Bảng 3.11:	Dân số trung bình phân theo thành thị, nông thôn giai đoạn 2014 - 2018	52
Bảng 3.12:	Số hộ, số lao động trong các cơ sở kinh tế cá thể nông, lâm nghiệp và thủy sản giai đoạn 2015 - 2018.....	52
Bảng 3.13:	Số lao động trong các hợp tác xã đang hoạt động giai đoạn 2014 - 2018	52
Bảng 3.14:	Số lao động trong các doanh nghiệp giai đoạn 2014 - 2018	53
Bảng 3.15:	Giá trị sản xuất ngành công nghiệp ngoài nhà nước phân ngành kinh tế giai đoạn 2014 - 2018	56
Bảng 3.16:	Giá trị sản xuất nông nghiệp theo giá hiện hành phân theo ngành kinh tế giai đoạn 2014 - 2018	58
Bảng 3.17:	Năng suất, sản lượng một số cây hàng năm giai đoạn 2014 - 2018...	59

Bảng 3.18:	Sản lượng một số cây ăn quả giai đoạn 2014 - 2018.....	59
Bảng 3.19:	Sản lượng cây lương thực có hạt giai đoạn 2014 - 2018.....	60
Bảng 3.20:	Diện tích rừng trồng mới tập trung phân theo loại rừng giai đoạn 2014 - 2018	60
Bảng 3.21:	Sản lượng gỗ giai đoạn 2014 - 2018.....	61
Bảng 3.22:	Sản lượng một số cây lâu năm giai đoạn 2014 - 2018	61
Bảng 3.23:	Sản lượng gia súc, gia cầm giai đoạn 2014 - 2018.....	61
Bảng 3.24:	Một số thông tin chung về chủ hộ	70
Bảng 3.25:	Quy mô và cơ cấu giá trị sản phẩm hàng hoá bình quân của hộ điều tra.....	73
Bảng 3.26:	Thu nhập bình quân theo lao động và nhân khẩu hộ điều tra.....	75
Bảng 3.27:	Tổng hợp một số chỉ tiêu về các loại hình tổ chức sản xuất.....	76
Biểu đồ 3.1:	Nghề nghiệp của chủ hộ trong mẫu điều tra	71